

Unul dintre cei mai celebri filosofi budiști din Thailanda, Ajahn Chah, compara, cândva, pacea interioară cu o broască țestoasă... cu mustață. Să te străduiești să atingi o stare de seninătate este ca și cum ai căuta o astfel de creatură inexistentă. În fapt, „liniștea interioară te va găsi automat, când vei fi pregătit“, consideră Chah. O formulare pe cât de ciudată, pe atât de înrădăcinată în filosofia budistă. Ca să o împărtășească lumii întregi, thailandezii au lăsat deoparte metaforele complicate și au creat un festival care să transforme în realitate cuvintele înțelepților și să le împărtășească lumii întregi.

Ce înseamnă asta? În timpul Festivalul Luminilor – numit de localnici Loy Krathong – se eliberează de-a lungul râului Chao Phraya, din Bangkok, vase confecționate din frunze de bananier (krathonguri).

Sub luna plină din Bangkok

Strânge-ți la un loc tristețea și ghinioanele și eliberează-le de-a lungul apelor thailandeze! Luna plină din noiembrie îți le schimbă în fericire și noroc, cu ocazia festivalului luminilor. De Diana-Florina Cosmin

Pe acestea poți să „așezi“ toate sentimentele pe care nu le mai dorești în viața ta: tristețe, suferință, durere, regrete sau greșeli. Toate se vor duce cu apa, iar în locul lor va veni, cred cu tărie thailandezii, exact acea seninătate despre care vorbea Chah.

SĂRĂCIE ȘI BOGĂȚIE. Drumul spre seninătatea propovăduită de către filosofii budiști începe, însă, mult mai prozaic. Mai precis, începe pe străzile din Bangkok unde, în luna noiembrie a fiecărui an, milioane de oameni se strâng pentru a participa la

festival. Când aterizezi în Bangkok, aruncă o privire atentă în jurul tău și explorează puțin acest oraș nebun și fermecător de opotrivă, pentru că sub luna plină thailandeză ți se va părea cu totul altfel decât la lumina zilei. Vizavi de hotelurile de cinci stele care strălucesc de curățenie, se află case care stau să se dărâme și ai căror locuitori își câștigă existența vânzând obiecte artizanale sau mâncare tradițională. Este adevărat că vânzătorii ambulanți dau culoare capitalei Thaielandei, dar ar fi bine să te rezumi la a fotografia sau a filma „delicatesele” pe care le oferă.

Deși mulți turiști susțin că sunt extraordinar de gustoase, cuvântul „igienă” nici nu intră în discuție când vorbim despre un cazan aburind, așezat direct pe trotuar, în care amestecă plină de sărg o thailandeză zâmbitoare, îmbrăcată sărăcăcios. Mai curajoasă, Dina Faramelli, o studentă din SUA care a ales să studieze un semestru la campusul din Bangkok al universității Webster, se declară un fan al bucatelor thailandeze de la colț de stradă. „Vizavi de facultate, e o doamnă care vinde cartofi copti în unt. Mă sperie să mă gândesc în ce condiții au fost gătiți, dar sunt cei mai buni pe care i-am mâncat în viața mea”, povestește Dina, cu umor. Așteaptă-te să vezi mașini scumpe, cu geamuri fumurii, trecând pe străduțele mici și înguste, presărate nu doar cu micii vânzători ambulanți, ci și cu buticuri care vând kilograme întregi de bijuterii din aur. Te simți un bun negociator? Atunci ai toate șansele să te tocmești cu thailandezii și să pleci acasă cu câteva „piese exclusive” la prețuri de două sau trei ori mai mici decât cele din Europa.

LANTERNE ȘI VISE. Organizat în noaptea cu lună plină a celei de-a douăsprezecea luni a calendarului fazelor Lunii – întotdeauna în noiembrie - Loy Krathong adună laolaltă sărăcia și bogăția din capitala Thaielandei. Indiferent dacă cel care le-a lansat pe apă este un rege sau doar un bătrân care vinde cartofi copti într-o gheretă dărăpănată în centrul Bangkokului, bărcuțele din frunze de bananier îi poartă norocul și speranțele cu la fel de multă grație.

Sub luna plină thailandeză, lumea boagiilor și a săracilor arată la fel: plină de lumină. Numele festivalului provine chiar de la denumirea thailandeză a bărcuței care

se lansează pe apă: „krathong”, în timp ce „loy” înseamnă lumină. Pe lângă krathonguri, pe apele râului Chao Phraya mai plutesc și lanterne din hârtie, numite „khom loy”, care fac spectacolul să fie și mai feric. Pregătește-te pentru o noapte plină de distracție și de antren, mai ceva ca un Revelion! Localnicii profită de Festivalul Luminii pentru a organiza concursuri de miss și târguri unde să-și vândă bijuteriile, hainele și mărunțișurile artizanale. Chiar și studenții de la facultatea Chulalongkorn din Bangkok organizează interpretări proprii ale festivalului, folosind, în locul râului, lacul din campusul universității.

Așteaptă-te la costumații și spectacole în stil tradițional thailandez, cu multă muzică, dans și culoare locală! Așadar, te-ai decis deja ce dorințe vei așeza pe krathongul tău? Nu trebuie să ți-l confecțio-

Festivalul luminilor, Loy Krathong, adună laolaltă sărăcia și bogăția din capitala Thaielandei

nezi singur – asta doar dacă nu ai talente ascunse de meșteșugar – ci îl poți cumpăra cu câțiva bahtți, moneda oficială thailandeză. Un leu nou echivalează cu aproximativ 12 bahtți, deci nici vorbă să-ți dai o gaură în bugetul de călătorie. Făcând conversația între moneda thailandeză și leu sau euro, prețurile pe care le plătești pentru mâncare sau produse ți se vor părea infime. Pentru mai puțin de trei sute de lei, poți să faci și o croazieră pe râu, în lumina lunii. Imaginează-ți: muzică thailandeză în surdină, interpretată de o orchestră tradițională, un meniu thai cu zece feluri de mâncare, băuturi la discreție, ghirlande de flori peste tot, iar în față, cât vezi cu ochii... o mare de krathonguri!

Chiar dacă bahtul nu este ceea ce ai numi o „valută forte”, nu pune bani pe bărcuța pe care o lansezi pe râu. Deși unii localnici consideră că două-trei monede de cinci sau zece bahtți așezate pe krathong le asigură noroc și fericire în viața de apoi, mai bine rezumă-te la fructe și lumânări. Asta dacă nu vrei să vezi un grup de copii thailandezi sărind direct în apa râului, pescuind bărcuța pe care ai lansat-o și îndepărtându-se, în lumina lunii, cu „ave-rea” ta pentru viața de apoi. **F**

LEGENDA LOY KRATHONG

Conform poveștilor thailandeze, originea festivalului datează din vremurile în care un rege budist s-a îndrăgostit de o tânără de credință brahmană. Conform obiceiurilor brahmane, în noaptea cu lună plină din cea de-a douăsprezecea lună din calendarul fazelor Lunii, credincioșii trebuie să pregătească ofrande pentru „zeul râurilor”, pentru a obține iertarea păcatelor și ștergerea greșelilor. Proaspăta soție a regelui, pe nume Nopamas, a confecționat cu mâinile ei o „corabie” din frunze de bananier, pe care a decorat-o cu coji de fructe și cu o lumânare aprinsă în mijloc. Ritualul a fost făcut în secret, de teamă că soțul său, de religie budistă, va fi împotriva acestei celebrări. Când regele a descoperit corabia din frunze de bananier plutind pe apă, a fost însă atât de impresionat de lumina pe care o răspândea în noapte, încât a decis ca poporul thailandez să celebreze, în fiecare an, festivalul luminilor, ca o ofrandă pentru spiritele râurilor.